

Ar reikalaune draugite?
geležines pezeties

Jago reikalaune
tai rasiukit in
Reakarie "Saules"

Del drangistini

Jago kur drangi-
stes reikalaune

Garin.
Spilka.
Juostu.
Kopurto.
Ir il.

Tai tegul raso ant
zemiu padeto a-
dreso o aplaki
preke kas ka kas-
tuoja.

Adresavokit:
W. RYNKIEWICZ
413 W. Centre st., Mahanoy City, Pa.

LIETUVISKAS
GRABORIUS.

W. Traskauckas
606 W. Center ul.

Jago atra Dierma pasauje in savo garbe,
gali gauti, arba priedoti nebebusiu su-
tuoda pas teisinga žmogų, o ne kur kitur.

Arkiel Stant, Rignai pulkas,
tai is geriausia fabrika, pulkai padaboti
medžio. - Priedotas ir specialiu ga-
li ir ne bema jokia. urbinio laiko nes-
i Waka padar pigiau ir geriau

SALUNAS
JOKIMO MRAZO. Shouar Natch Pa.

Lai tai geriausia užsaga ir kožas da-
ticia swetingo priemimo
Alus salitas,
Milniskis stiklai,
Wisoklos arklies,
Pulkas cigara
Kas tikrai karis atsilanku, tai ne ga-
li atsigor. Wira! hura! pas Marza

Wira! Wira! Lietuwei!

ona Rugieniu.

Jago kasetales in Priedada.
Tai ne samskietis tai
jog reikite kadje jus

Jus kasetales, arklies, geras ir wysoku wiau gau-
jip ten buskietis. O cigara huraus is fab-
i Bockazino.
Ejkitis wisi! Alus is gert
Seni ir jauni, O busite smart.

Geriausis Lietuviskas
Buczeris

P. : Zawadzki,
Suzar-Notch, Pa.

Tuti sawo krautuwe wisoku me-
su: swiezia ir rukinta. Swarte tei-
singa, mesa ka gardziausia ir nopu-
kiausia. Desru niekur teip puikiu
skanini ne guisite kaip pas jin.

Geriausis uzeiga del darbinika pas
B. RAGAZINSKA,
Gritbortowo, Pa.

Ne tikrai wisokli, ne ir tola uytewia legi
in tajo pulk! wietis, kur datrie swedingo
priemimo ir gausa ruda wisame.
O kas ištawo
Smaitis ir geras alus,
Ganti atsilanku
ir pulkas cigara
P. s sawa pas sawa ir da pas garsu ir teisinga
smogu. 26-VIII.

SMAGIAUSE UZEIGA PAS
CHAS. KAUNA.
801 E. Pine all, Mahanoy City

Stazas alus, gardi arkliele, geri o-
gratui, o del praleidimo taiko radasi

Grafas ir meszkininkas.

Werte isz lenkiszko Konstantinas Pajauokus.
I.
DWARAS SOKOLICZE.

— Ne teip drasei, Feliksai!
Ne teip drasei! — paszauke zmo-
gus widutinio ugio, angestas
ir druto endejimo ant szesziu
metu waikiuku, kuris ant ma-
zo druto arkluko jodinejo po
dwaru. Waikas kas kartas la-
biau gine arkluka, jog net smil-
tes augzstint leke, kuriom dwa-
ras buvo iszpiltas. — Jis tawe-
numes, jagu tu su juom teip
pasielgai!

— Sedziu drucei ant balno,
mano tewe, nesirupink apie ma-
ne, — atsake Feliksas tewui su
linksmu weidu ir welei suspau-
de arkluka su pentinasiu. — Ziu
rek tewai kaip smiltes po ma-
nim szoko in wirszu! Ejzeje su
bile kuom in laizibas, jog leng-
wai perszoktau per dwarini ba-
rijera. Ar pabandit?

— Ne, ne joku spazabu ne
pawelinsiu — paszauke tewas.
Tuom laik jau prileido ark-
luks prie szakietai, o toje wa-
landoje pasirode koke tai asa-
ba ir paszauke laukiniu balsu:

— Sustok, waikel nesisto-
teip kaip mielini!

Arklukas persigando to bal-
so, o teipos-gi Feliksa ne ma-
zai persigando, arklukas stai-
gai atszoko, o mazas raitelis
iszpuole isz balno ir smarkai
nupuole ant zemes in smiltes.

Persigandes tewas riktelejo
garsai, baltas jiu susimaisze su
kiti balnu, kuris szidino isz to,
o nesigraudino.

Tewas ne girdejo to kito ba-
so. Persigandes pribego prie
waiko, gulincio be waldzios
ant zemes, o wienok da laikie
apnastiri rankeleje. Tewas isz-
trauke apnastiri akimerkoje
isz rankeles waiko, ir kada ark-
luks persigandes begiojo po
dwaru, pakele primusza wa-
kiuka ir ineseze in pakajus.

— Pagelbos! — suriko griau-
mingu balsu. — pagelbos! Sztai
nai. Zuzana! Del Diewo, gelbe
kit! Feliksas man ant ranku
numirsi!

Ant garsaus riksmo pono ke-
li tarnai atbejo, o tarp tu ir se-
nelis su zilaiz plaukais, gaspa-
dorius namu, Sztainas.

— Kas atsitiko, ponas gra-
fa? — pakl-use Sztainas — Fe-
liksa! Del meiles Diewo, kas
jiam pasidare?

— Nupule no arklol! — at-
sake grafas labai susijudines. —
Ka greiciausie susinkit tarnai
pas artimiausie gidintojai! Bied-
nas mano waikel! Ne nekrut-
tai Didis Diewe, turek meile!

wienatinis mano waikelis! Die-
we ne atimk giwasti mano wie-
natinem sunui.

Senas Sztainas, wietoje kiau-
si prisakimo grafu nubego in
pakajo, sugrizo greitai su bon-
kute, uzspile ant delno kelis la-
szus koku tai giduolu, patrine
kakta ir smilkinus waiku, ku-
rie ne trukus akies atidare, durs
teipo kaip ir susimaisze ant
tewo ir ant seno Sztaino, nes
aizekli ir drasei.

— Atsargumo, ponas gra-
fa! — paszauke Sztainas su
diazgumu — Feliksas giwas ir
ne trukus suwis in sawe pazeil-
Turio witi, jog ne reikes gi-
dintojo. Ponas zinai, jog ir asz
apie tai biski nusimanau, o ta-
me nieko blogo ne matau. Pa-
guldism ma za ant sofkos!

Nusidiazgues tewas, jog wu-
nus giwas, pagulde jin ant sof-
kos, o Sztainas persitikirino, ap-
ziurejas jin gerai, jog sumarei
wisi swelki. Tuom laik atsipei-
kejas waikas jau welei juolci-
ziuredamas in tewu.

— Nieko blogo nesistoj, te-
we — isztare: — Nes tai buvo
ne mano kalte, jog nupuzoliau.
Kad ponas Albinas ne butu pa-
sirodes teip stagai ir butu ne-
izgazines arkluka tai buze-
faimingai perszokes per szakie-
tus! Kas tai ponas Sztainas, si?

— Norejan tik pazietur, ma-
no Feliksa, ar katras kauk ikas
ne nulužo, — atsake Sztai nas.

— Wiskas gerai, ponas gra-
fa, ne reike nieko bijotis, — ta-
re atsiukus in pona kuris w is-
ko to klausu su atida. — Felik-

jin matau.
— Grafas Robertas pakrate
su galwa.

— Klieti tame, mano mi-
lions Sztainai — atsake senui. —
Ponas Albinas mili mane ir
mano sunu, parodo ta jis wis-
ame, Feliksas zino jio wisu ap-
ejima. Ant galo usz ka jis
mums blogai misli? Ira mano
swiecziu in rado cze priglauda.

Asz esmiu jio pagelbninku, ba-
apart manes, nieko daugiau ne-
turi ant swieto, per ka turi
but prie manes drucei prisiri-
szes.

— Nes, ar ponas grafas pa-
mielino, jog Feliksas stowi
perszkadoj ponui Albinui, in-
dant ne uszototu inpedziu po
ponui? — tare Sztainas zenkli-
wai. — Kad Feliksas numirtu,
tai grafas Albinas ira tik wie-
nas kuris wisa turta painmu po
ponui ir pasiliktu ponu ant
wiko.

Grafas wos galejo suprat-
tai, ka senas ir isistikus tarnas
pasakajo. Nes pasikrates stai-
gai tare:

— Ne teiseibe, mano milimas!
Turi kaip kada nawatnus ko-
kios nuziurejimu! Ejtan in
laizibas, jog ponas Albinas
ne, nemielina apie paemima tur-
tu po manim. Feliksas ira
swelkas, drutas ir linkamas,
kaip zwite wandenje, o serga-
si jin wisi, kaip sawo aki, asz
su sena Ursule ir witi tarnai.

Durnieta tai tik, mano isziki-
mas tarnel Iszmuzek tai suwis
isz galwos!

— O ta szedienine nelaimel?
— tare senis sawizskai. — Kas
buwo priezeczase, jog Feliksas
nupule no arklol? Ne butu
teip atsitike! Grafas Albinas
arkluka pabaide.

Grafas Robertas su nenoru
su galwa pakrate. — Esi isz tik-
ro nedoribu pilnas mano mili-
ties, — isztare. — Patintu pus-
broli jau no senei, ira jiasi leng-
wamieliu ir per idzikuma wisa
sawo turtus praleido. Nes tai
zinai ir esu persitikirines, jog
ne daleistelu apime kito turta.

Per tai ir ne turek nuziurej-
mu joku! Albinas ira mano
prieteliu in mili Feliksa. Butu
tai dilede nedoribe, idant prie-
mus ne turetu prisirizismo.

Tu, mano geras Sztainai, nu-
ziurai jin ir bijei, idant ne sto-
tu priezingu taw o prihan-
kum man. Apie ka bijotis ne
priweli, ba pasilikis wiasdos
seniausiu ir iszistikiausiu prie-
telum mano.

Grafas isztrauke ranka in se-
na torna, kuris ija pagriebe ir
prie lupu prispaude.

— Tegul ponui grafui Die-
was usz tai uzmok! — isztare
Sztainas susijudines, — gali po-
nas but twirtu, jog ne turi isz-
tikimesnio tarnu uz mane. I
dant tik ponas turetum mila-
szirdiste ant manes seno.

— Duokim jau dabar paka-
ju, senas prietelaui — atsake
grafas. — Patintu Albina ir
ne noriu joku nuziurejimu gin-
det.

Senis atsiduso ir isztare atsa-
kima, kuri jau turejo ant lu-
pu.

— Greitai teip, — sumurme
in sawe, atsiukdamas no gra-
fo, — tai asz su Zuzana tuom
labiau waiknika sergesim, jog
ne plaukelis no jio galwos pu-
pult ne turi. Jau asz ne isziki-
mu tam grafui Albinui! O ja
guro nori dari ka blogo, tai te-
gul zino, jog turi zmones kurie
jin nuziuros.

Atsidedo szale waikiuko ir
pradejo jin bowit, tame stagai
durus atsidare ir in pakajo ine-
jo wiras jaunas, mažu turejo
koke trideszimts metu, ir stai-
gai prie jin priejo. Buwo tai
ipata puikusas sudejimo, su
juodais plaukais ir usais, juo-
das ne mažu akiu, kurios isz
po tankiu kokuostu aiskiai zi-
bejo. Pamates jin Feliksas nu-
szoko no sofkos pribego prie
jin, norint Sztainas norejo jin
sulaikit.

— Dede Albinai! — paszau-
ke waikas — gerai kad teini-
ir metesi jiam in glebi. — Turi
pripazint, jog arklukas butu
perszokes per szakietais, idant
tu ne butum buwes perszka-
doi.

— Pripazintu tai isz wises
szirdies mano waike, — atsake
grafas Albinas su nusizemini

mu. Macziau, jog buwau dide-
le perszkado tame. Nes pir-
miause apsimalszink in apsa-
kik kaip turiesi? — Apa! pau-
zis persigandimo, kada macziau
kaip pulei no arklol, ir dabar
isz walos welei atejau.

— Man isz tos nelaimes nie-
ko blogo ne ateitiko, — atsake
Feliksas su nusizemijimu. —
Nes dede, del ko man drandei
perszokt per szakietais? Jagu
ne tawo staugus pasirodimas,
arklukas ne butu pasibaides.

— Kaip asz galeju misli-
ti, jog manes persigas arklukas? —
atsake grafas Albinas.

Tolaus bus.

Isz kur paeina wardas Prusu?

(Parasze del „Saules“ D. Sargunas.)
Tolsenis traukis.

Sztas auznuolas (buwo sze-
aziu mastu (per widuri matuo
jant) storumo; szakos ir lapai
teip tankus, kad ne sniegas a-
nei lietus ne persigaudawo, o
kas stebuklingausei, tai jis
zaluodawo ziema ir wasara.

Aplink szita auznuola buwo
szilkinelie priekabai asztuoniui
mastu augzstumo, kuriuos wai-
delotai tikrai tada atitrukdawo,
kad prakilnus bajorai
branges aukas atgabendawo
arba ant wiriausiu szwenzciu.

Wardai diawicziau, kurie to-
ji auznuola buwo garbi-
nami diawicziai, — kuriems
ant swieto gal but buwes. Ir
widuris buwo tuszczes ir teip
daug ruimo buwo, kad wiras
su arklol injojies galejo jame
aplank jodietie. Pagal zeme
buwo jis 24 mastu storumo.

Po szitu auznuola buwo garbi-
nami diawicziai, — kuriems
ant swieto gal but buwes. Ir
widuris buwo tuszczes ir teip
daug ruimo buwo, kad wiras
su arklol injojies galejo jame
aplank jodietie. Pagal zeme
buwo jis 24 mastu storumo.

Wiennolkmetne waina su Moz-
ra.

Daug metu uzeilake sadara
terp Mozuru bei Brutenu, tai
atsitiko kad Mozurijos, kunin-
gaiszies inemilijo in wiena
grazia moteriszke sawo karzi-
gio ir apreisze jei sawo mei-
le. Karzigi apie tai patires
sake kuningaiszszcin, jei jis
jin utropines bent siki su jo
pazeje, jis jin uzmuzeze; bet ku-
ningaiszszis ant to karzigi
kalbos ne dbojo. Wiena siki
karzigi utropijes kuningai
sziti glebie sawo moteres, per
dure abudu su ragotine, kure
jis pas sawe nesziijo ir pabejo
in Brutenija pas Kriwi Kri-
witi jieszkodamas pas jin ap-
sargos. Brolis nuziudito kunin-
gaiszszcio patires apie wisa
ka inpuole in Brutenija
ir rades Rikaitos pilije rabsai
ninka, liepe jin in smerti nu-
muzietie, tuom tarpu Kriwi
Kriwiti ir Vaidelotus ir
wienimuse inrakintie, kuriuos
jis po tam uzkure ir wisi wi-
di esantieje turejo toku ap-
gailletu budu gata gautie.
Po tam ispuzstijo jis szwenti-
nizcia ir wisa apigarda. Del
szito nezmoniszko Mozuru pa-
sielgimo inpuke Sambijos ir
Sudawijos giwentojei ir usz
puole Mozurus pamusze juos
kruwinam susierimine; bet
juos ne galejo toli witie, ka
dangi jiems reikėjo szwiezia
Kriwi Kriwiti aspirinkite.
Aprinkus Kriwi Kriwiti ir
siusunge su likusiomis gim-
nems inpuole in Mozurija ir
ispuzstijo ju zeme grizo atgal.

Del tuom tarpu Mozurai ir ne-
snaude in susirinke inpuole in
Brutenija atmonidami aniesu
uz ju skriadas. Teip tsezi-
kowa terp Brutenu ir Mozuru
koke wienulikta metu; galiau
sei abi puses atgrise wainos pa-
dare sadara. Bet Brutenai ne
galejo Mozurams uzimzietie,
kad anie ju wisus szwentintus
kuningus nuzude ir szwentini-
cia teip szubjaurioje buwo, ka
szweig in Mozurai per milnizias
kas aukas, kures jie ju die-
waiczias atsintu ju kuska
ingitie pronewojos.

Brutenai koweje del sawo wardo
Prusu krikeszioniste prieme
buwo ir del to daug augz-
ciau kulturoje stowejo wadi
no paszkutiniu Brutais t. i. be
procezia arba beprocezia giwu
leis. Wianas augzstos Kilmes
Mozurams, kuris isz sawo tewi
nes turejo pabiezis, papazeko
jo apie tai Prusams, kurie del
to teip inpuke ant Mozuru,
kad jie aniemis waina prisake.

Ant pirma paskirtos wietos
to humo ir trikampi zieda, czion
kur szendien miestelis

Nesdenburg susitiko priezai:
Kowai ilgai besitenset pailso,
Mozuraj ir atsintu paeitanti
nius pas Brutenus klausdami
isz kokios priezastes anie pra-
dejo kowotie ir ar jie ne nore-
tu su jeis (Mozurais) suside-
rintie. Brutenai atsilipe:

— Jus turit muso diawis-
garbintie ir mus tokiu prastu
wardu ne wadintie.

Pasintuoni sugrizo atgal ir
jiems sugrizus pas sawizskius,
suszauke Mozurai sawo wado
wus ant rodos nutare Brute-
nams toki atsilipeima duotie:

— Jus diawius mes ne ga-
lime garbintie, bet jei jus pa-
imeit paweliskta Kristaus po
sawo auznuolu, tada paduosime
mes in jusu diawicziaus:

Kas link to prasto wardo,
tai dabar jie mato, kad Brute-
nai esa gana kitrus wirai ir jie
juos dabar wadinse Praesii
t. i. zinantieje. Tas patiko
Brutenams ir jie su geru no
Mozuru atsieweikine grizo at-
gal. No zodziu praesii paeina,
kaip keli rasztinkai,
kad mena zolis Prusai tai-gi-
Prusai, kaip kad ir senprusiz-
kai kalboi zodis prussia reisz-
ke: jis supras.

Brombergio pilije giweno
tulas iszmintingas ponas; kaip
tas izgrido kad Brutenu tiki
prakilnn warda prieme, sake
sawo prietelams:

— Jei mano szunis pawirs
tu in stirmas, jie teip pat wa-
dintisi paeisii.

Kaip Brutenai ta kalba iz-
girdo, inpuole jie in Lenkije
ir iszerioje zeme bjaurei-
ke: jis supras.

Kaip tas ponas patire, kad
del jo tas atsitiko, kelawo jis
jiems priezais ju mafones pra-
szidamas. Bet Brutenai jauni
jokios mafones neuteike, bet
sudegino jin ir jo arklis sawo
diawiczias ant garbes.

Galindai.

Galindu zeme buwo ilgus
metus puezioje ir ne turejo
giwentojo kaszejin jin pirm
laiko tankel apigienta buwo.

Tas atsitiko sekanzei: Tam
laika kaip pirmieje krikeszio-
nizis in Prusus atwiko, buwo
Galindu zeme teip pilna gi-
wentoju, kad jie ne galejo pra-
lauzei wisi iszmaitintie ir del
to prakilnieje paliepima iszda-
we, pagal kuri gimdimu pribu-
wes wias gemancijas ner-
gaites nuziudintie turejo. Bet
pribuweles ta nenorejo daritie;
tada paliepe prakilnieje, kad
moterimis liktu krutis nupjan-
sitos, idant jios ne galetu wai-
kus zinditie, ir usz to pakilo
werkamas ir raudojimas terp
moteriu. Sawo bedoje nuejo
jis pas wiena sena prarake
klausdomas jos kaip galima
butu wirams atiskerszitie. Pra-
rake suszauke po tam wisus
prakilusios ir sake jiems:

— Diawicziei nori, kad jus
inpuolit in krikeszioniu ze-
me ir juos apilezstut, bet ne-
turit joku ginklu su sawimi
imtie.

Tos prarakes praneszimui
pawierijo pagonai o seni ir ja-
ni sukle inpuole nakties laika
in Mozuru zeme ir pasieme su
sawimi daug newalninkiu gri-
zo atgal. Wianam isz in newa-
le paintuotu Mozuru pasiseke
pabegtie ir jis pagrizes pas
sawizskius apsaake jiem, kad
Galindai ne turi su sawim jo
ginklu. Tuojaus suklelo
krikeszionizski Mozurai ir pa-
siwije Galindus ateme jiems
wisus newalninkus ir korna
wiana uzmuzeze grizo atgal.

Kaip szita atsitikima patire
Galindu kaiminiai Sudawitai,

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

SEND ONE DOLLAR

ANTANAS A. JOG

Office: 1312 Pl
Zimadelp

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

ANTANAS A. JOG

